

Zeeuwse portretten uit de achttiende eeuw

De Zeeuwse elite heeft zich graag en veel laten portretteren. Dat is al zo in de zeventiende eeuw, maar geldt zeker voor de achttiende eeuw. Deze tentoonstelling toont een keur aan portretten van Zeeuwen uit de achttiende eeuw.

Lokale portrettisten zijn er echter nauwelijks in de eerste helft van de achttiende eeuw. Men laat zich niet alleen in Zeeland portretteren, maar eveneens wanneer men bijvoorbeeld voor zaken in Den Haag of voor familiebezoek elders is.

Om in de grote vraag naar portretten te voorzien komt Philip van Dijk (1683-1753) in 1708 vanuit Amsterdam naar Middelburg, waar hij tien jaar blijft. Zelfs na zijn vertrek naar Den Haag keert hij tot op hoge leeftijd terug 'met een jaarlyks reisje naer Zeelant'. Begin jaren vijftig verblijft Jan Palthe (1717-1769) korte tijd in Zeeland.

In het midden van de achttiende eeuw vestigt de uit Duitsland afkomstige Jean Henry Appellius (1721-na 1790) zich in Zeeland. Pas in het laatste

kwart van de achttiende eeuw komen ook lokale portrettisten in beeld als Abraham Meertens (1747-1823) en Jacob Perkois (1756-1804).

In de tentoonstelling worden werken getoond uit de collecties van Kasteel Duivenvoorde, Kasteel Keukenhof, Museum De Lakenhal, de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, het Zeeuws Museum, het Zeeuws Genootschap, het Zeeuws Archief, alsook van particulieren. Veel van deze portretten zijn zelden voor publiek te zien.

Op de tentoonstelling zullen zowel enkel portretten als groepsportretten te zien zijn, waaronder een belangrijk groepsportret van Nicolaas Steengracht en zijn gezin door Philip van Dijk uit de collectie van Kasteel Duivenvoorde.

In het bijhorende boek zal ook aandacht worden geschonken aan de kwartierwapens die vaak op de achterkanten van de portretten zijn aangebracht, alsook de portretten die buiten Zeeland zijn gemaakt.

De portretten van Jean Appellius laten zich kenmerken door de fraaie detaillering van onder andere de manchetten, zoals o.a. te zien is op het groepsportret van de familie Van der Mandere. Van Dijk daarentegen kent een fluwelen toets.

Van Jan Palthe zijn twee zeer fraaie portretten te zien van het echtpaar Tulleken. Deze portretten komen uit de collectie van De Lakenhal.

De tentoonstelling *Zeeuwse portretten uit de achttiende eeuw* is de achtste tentoonstelling in de reeks *Zeeuwse meesters* die het Stadhuis museum sinds 2018 organiseert. Te zien van 3 juli t/m 9 november 2025.

De gelijknamige begeleidende publicatie bij deze tentoonstelling verschijnt wederom bij WBooks.

Stadhuis museum Zierikzee
Meelstraat 6-8
4301 EC Zierikzee (Schouwen-Duiveland)
0111-454464
www.stadhuismuseum.nl



Jan Baptiste van Aerde (ca. 1738-1812),
Portret van Jan Tieleman Spijker (?-1794) Coll. RCE.
Foto Margareta Svenson